

Om gradering

Om gradering

I det följande redogörs i korthet för grader och graderingssystem, samt hur en gradering går till.

Grader

I aikido liksom de flesta andra japanska kampkonster finns det ett graderingssystem som talar om vad du ska kunna utföra för tekniker och vad du ska känna till om aikido. Ju högre grad desto skickligare är du.

Svenska Aikidoförbundets graderingskommitté ansvarar för att förvalta detta graderingssystem och se till att de är i enlighet med vad som föreskrivs av Stiftelsen Aikikai dvs aikidons moderorganisation i Japan. Varje aikidoklubb ska använda sig av detta graderingssystem, men det står dem också fritt att göra tillägg om så önskas. Våra graderingsregler presenteras i separata dokument.

Kyu och Dan

De olika nivåerna - graderna - delas in i två kategorier: kyu- och dan-graderna. Kyu-graderna eller vitbältesgraderna som de också kan kallas är de första graderna man erhåller. I andra kampkonster har dessa grader skilda bältesfärger. I aikido används dock för det mesta endast vita bälten. Det finns sex sådana vuxengrader och de numreras från sex till ett. Därtill finns det barn- och ungdomsgrader och de numreras från tolv till sju. Den första graden för barn och ungdomar är alltså 12:e kyu. Den första graden för vuxna är 6:e kyu. Då man uppnått graden 3:e kyu får man bära hakama, de svarta, vida byxorna.

När man kommit till den sista vitbältesgraden 1:a kyu blir nästa steg att försöka avancera till svart bälte av första graden, dvs 1:a dan. Dan-graderna är numrerade på normalt vis, dvs från ett till tio. För

att erhålla en dangrad måste man visa upp sina kunskaper för en jury på minst tre examinatorer.

Fukushidoin, Shidoin och Shihan

Det finns tre instruktörstitlar som ger vissa behörigheter. Dessa är fukushidoin, shidoin och shihan, och kan översättas till assisterande instruktör, instruktör och instruktörsförebild. För att kunna utfärda kyu-grader är det en förutsättning att du utnämnts till fukushidoin av Svenska Aikidoförbundets graderingskommitté. För att kunna ingå i en dan-graderingsjury är en förutsättning att du har utnämnts till shidoin. Stiftelsen Aikikai i Japan utnämner shihan och få västerlänningar har erhållit shihanskap. Sverige har fantastiskt nog fem shihan idagsläget.

Hur en gradering går till

Vid tillfället för gradering sätter sig de som ska graderas som vanligt på mattkanten. Tillsammans genomför examinator(erna) en hälsningsceremoni som vid ett vanligt pass. Om gradering sker under ett träningspass betraktar man ofta nämnda ceremoni redan avklarad. De som ska graderas kallas i tur och ordning fram. Alla som ska gradera till samma grad prövar oftast samtidigt. De tar ett par steg fram och sätter sig parvis jämnt utspridda i salen. Nu inleds en ny hälsningsceremoni som markerar att graderingen börjar. Först hälsar man mot shomen (dojons huvudände) (s.k. shomen ni rei), därefter mot examinator (sensei ni rei) och sist med varandra (otagai ni rei).

Det som vanligtvis händer nu är att examinatorn säger vilken teknik han vill att man ska visa. Innan det kanske examinatorn bestämmer vilka som ska inleda att göra teknikerna. Någon gång i halvtid kommer examinatorn att säga till att det är dags att byta roller. I annat fall gör man teknikerna som vanligt fyra gånger var ända tills instruktören uttalar nästa tekniks namn. I de flesta fall önskar examinatorn se både höger och vänster sida och gärna positiv och negativ form (omote och ura).

När examinatorn anser att han har sett det han vill se, avslutas graderingen. Man återgår till de platser man hade då man gjorde hälsningsceremonin senast (alltså inte mattkanten). Man avslutar med att utföra hälsningsceremonien ånyo, på samma sätt som tidigare beskrivits. Därefter återvänder personerna till sina platser vid mattkanten.

Om det nu är fler som ska graderas, men till andra grader, utförs en ny graderings-ritual enligt ovan. När det inte är någon mer som ska graderas sammanträder examinator(erna), varvid beslut godkänd eller underkänd fastställs. Beslutet offentliggörs därefter. När det är klart avslutas graderingen definitivt med en avslutande hälsningsceremoni. Om graderingen företogs under ett pass sammanfaller just nämnda ceremoni med träningspassets avslutande avhälsning.

Att gradera

Hur vet man då om man ska gradera? Först och främst är det frivilligt att gradera. Men om du vill gradera behöver du ha betalt medlemsavgiften, vara tillräckligt gammal, ha tränat tillräckligt mycket, kunna teknikerna som krävs för graden och kunna utföra dem tillräckligt skickligt.

Om du är osäker kan du alltid fråga din instruktör. Om du själv känner dig mogen att försöka för nästa grad rekommenderar vi att du diskuterar saken med din instruktör. I de flesta fall har instruktörerna en klar bild över vilka som kan vara aktuella för nästa grad och kommer se till att de som är mogna får göra ett försök. Som instruktör bildar man sig en uppfattning under terminens gång.

Om det är något du undrar över eller något som är oklart är du alltid välkommen med frågor. Hikari Aikidoklubbs graderingsregler finns på klubbens webbplats www.budokan.se/hikari. För ytterligare information om det som gäller för aikidogradering i Sverige rekommenderas ett besök på Svenska Aikidoförbundets webbplats www.svenskaikido.se

